

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра народної хореографії

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

**«Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року
навчання»**

Навчально-методичні матеріали
Для студентів факультету хореографічного мистецтва,
Що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр»
Галузі знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія,
Освітня програма Народна хореографія

Харків, ХДАК, 2021

УДК 792.82:378.147](073)
К 47

Друкується за рішенням ради
факультету хореографічного мистецтва
(протокол № 9 від 22 березня 2021 року)

Рекомендовано кафедрою народної хореографії
(протокол № 13 від 15 березня 2021 року)

Рецензент

Островська Каріна Володимирівна – заслужений працівник культури України, завідувач кафедри народної хореографії факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури, доцент.

Укладач

Л. П. Дегтяр, старший викладач

Класичний танець та методика його викладання, Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. кудьтури; уклад. Л.П.Дегтяр. – Харків: ХДАК, 2021. – 12 с.

Робота складається з запису комбінацій екзерсису на середині зали та комбінацій allegro: Plié, Battements tendus, Battements tendus jetés, Rond de jambe par terre, Battements fondus, Battements frappés, Adagio, , Grands battements jetés та комбінацій стрибків. Наданий практичний матеріал допоможе студентам опанувати методику виконання рухів класичного танцю, а також стане в нагоді при самостійній роботі та удосконаленні особистої майстерності.

УДК 792.82:378.147](073)

© Харківська державна академія культури, 2021
© Дегтяр Л.П., 2021

Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є обов'язковою в циклі професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічної освіти. Оволодіння основами класичного танцю є однією з необхідних умов для подальшої творчої роботи. Основним завданням першого року навчання є оволодіння методикою виконання основних рухів класичного танцю як біля станка так і на середині зали. На середині рухи відтворюються в елементарному вигляді. При виконанні рухів особлива увага приділяється методиці виконання, збереженню балансу, грамотному виконанню plié під час стрибків, розвитку балона, музикальності та елементарної координації. Усі рухи на цьому етапі виконуються в положенні en face без використання поз класичного танцю.

PLIÉ		
	Музичний розмір 4/4 Вихідне положення: 1 позиція ніг Preparation: 1 такт, руки в підготовчому положенні	
1-й такт	Demi plié по 1-й позиції.	Руки перевести у положення allongée.
2-й такт	Demi plié по 1-й позиції.	Руки перевести в 1-шу позицію потім відкрити у 2-гу позицію.
3-4 такти	Relevé на півпальці по 1-й позиції.	Руки зберігають 2-гу позицію.
5-6 такти	Grand plié по 1-й позиції.	З роботою рук.
7-й такт	Battements tendus в сторону, перейти в 2-гу позицію ніг.	Руки зберігають 2-гу позицію.
8-й такт	Закрити руки в підготовче положення.	
9 такт	Demi plié по 2-й позиції.	Руки перевести у положення allongée.
10 такт	Demi plié по 2-й позиції.	Руки перевести в 1-шу позицію потім відкрити у 2-гу позицію.
11-12-й такти	Relevé на півпальці по 2-й позиції.	Руки зберігають 2-гу позицію.
13-14-й такти	Grand plié по 2-й позиції.	З роботою рук.
15-й такт	Battements tendus в сторону, закрити ногу в 5-ту позицію (права нога попереду).	руки зберігають 2-гу позицію.

16-й такт	Закрити руки в підготовче положення.	
17-18-й такти	Grand plié по 5-й позиції.	З роботою рук.
19-20-й такти	Grand plié по 5-й позиції.	З роботою рук.
21-22-й такти	Relevé на півпальці по 5-й позиції.	Праву руку перевести в 3-тю позицію, ліва залишається у 2-й, відкрити праву руку в 2-гу позицію.
23-й такт	Battements tendus в сторону закрити ногу в 5-ту позицію (ліва нога попереду).	Руки зберігають 2-гу позицію.
24-й такт	Закрити руки в підготовче положення	
25-32-й такти	Повторити 17-24 такти з лівої ноги.	
BATTEMENTS TENDUS		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг, права нога попереду Preparation: 1-й такт – пауза, 2-й такт - руки відкрити в 2-гу позицію.	
1-2-й такти	2 Battements tendus вперед правою ногою.	2 позиція.
3-4-й такти	2 Battements tendus в сторону, правою ногою, лівою ногою.	2 позиція.
5-6-й такти	2 Battements tendus назад лівою ногою.	2 позиція.
7-8-й такти	2 Battements tendus в сторону лівою ногою, правою ногою.	2 позиція.
9-10-й такти	2 Passé par terre правою ногою, закрити ногу в 5-ту позицію вперед.	2 позиція.
11-12-й такти	Double Battements tendus в сторону правою ногою, закрити ногу в 5-ту позицію назад.	Зберігати 2 позицію.
13-16-й такти	Повторити 9-12-й такти з лівої ноги.	
BATTEMENTS TENDUS JETÉS		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг, права нога попереду Preparation: 1-й такт – пауза, 2-й такт -	

	руки відкрити в 2-гу позицію.	
1-й такт	1 Battements tendus jetés вперед правою ногою.	2 позиція.
2-й такт	1 Battements tendus jetés в сторону правою ногою.	2 позиція.
3-й такт	1 Battements tendus jetés вперед лівою ногою	2 позиція.
4-й такт	1 Battements tendus jetés в сторону лівою ногою	2 позиція.
5-6-й такти	2 Battements tendus jetés в сторону правою ногою, (перший раз закрити ногу вперед)	2 позиція.
7-8-й такти	1 Battements tendus jetés в сторону, 2 pique, закрити праву ногу в 5-ту позицію вперед.	2 позиція.
9-16-й такти	Повторити 1-8 такт в зворотному напрямку з лівої ноги.	
RONDE DE JAMBE PAR TERRE		
	Музичний розмір 3/4 Вихідне положення: 1 позиція ніг Preparation: 1-2 такт, руки в підготовчому положенні	
1-й такт	Demi plié по 1 позиції	Руки в підготовчому положенні
2-й такт	прийомом Battements tendus відкрити праву ногу вперед	перевести руки в 1 позицію
3-й такт	Demi rond de jambe en dehor	відкрити руки в 2 позицію
4-й такт	Пауза	
5-8 такт	2 Rond de jambe par terre en dehor	2 позиція.
9-10-й такти	Підняти праву ногу вперед на 45°	2 позиція.
11-12-й такти	Demi rond en dehor на 45°	2 позиція.
13 такт	Опустити праву ногу на підлогу	2 позиція.
14-15-й такти	Перейти прийомом degage по 2-ій позиції на праву ногу	Руки перевести у положення allongée.
16 такт	Закрити ногу в 1 позицію	Руки закрити в підготовче положення

16-32 такт	Повторити 1-16 такт в напрямку en dedans з лівої ноги.	
33-36 такт	Руки перевести в 1-шу позицію, потім праву руку перевести в 3-тю позицію, а ліву відкрити у 2-гу позицію. Відкрити праву руку у 2-гу позицію.	
37-40 такт	Наклон в сторону (вліво).	праву руку перевести в 3 позицію, потім відкрити у 2-гу
40-48 такт	3 port de bras	
BATTEMENTS FONDUS		
	Музичний розмір 4/4 Вихідне положення: 5 позиція, права нога попереду Preparation: 1-2 такт, руки перевести в 1 позицію, праву ногу прийомом Battements tendus відкрити в сторону на підлогу, руки відкрити в 2 позицію.	
1-й такт	1 Battements fondus вперед правою ногою пальцями на підлогу.	З роботою рук
2-й такт	1 Battements fondus в сторону правою ногою пальцями на підлогу.	З роботою рук
3-й такт	1 Battements fondus назад правою ногою пальцями на підлогу.	З роботою руки
4-й такт	Passé par terre вперед на 45°	Руки у 2-й позиції
5-й такт	1 Battements fondus вперед на 45°	З роботою руки
6 такт	1 Battements fondus в сторону на 45°	З роботою руки
7-й такт	Опустити праву ногу носком на підлогу, Перейти прийомом degage по 2-ій позиції на праву ногу.	Руки у 2-й позиції
8 такт	Наклон в сторону (вправо).	праву руку перевести в 3 позицію, потім відкрити у 2-гу
9-16-й такти	Повторити 1-8 такт в напрямку en dedans з лівої ноги.	
BATTEMENTS FRAPPÉS		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг, права нога попереду	

	Preparation: 1-2 такт, руки перевести в 1 позицію, праву ногу прийомом Battements tendus відкрити в сторону, руки відкрити в 2 позицію.	
1 такт	1 Battements frappés правою ногою вперед пальцями на підлогу	Руки зберігають 2-гу позицію
2-й такт	1 Battements frappés правою ногою в сторону пальцями на підлогу 1 Battements tendus jetés вперед	
3-й такт	1 Battements frappés правою ногою вперед на 30°	
4-й такт	1 Battements frappés правою ногою в сторону на 30°	
5-7-й такти	3 Doubles battements frappés правою ногою назад, в сторону, вперед.	
8-й такт	Прийомом Battements tendus jetés закрити праву ногу в 5-ту позицію вперед. Прийомом Battements tendus jetés відкрити ліву ногу в сторону.	
9-16 такт	Повторити 1-8 такт в зворотному напрямку з лівої ноги.	
ADAGIO		
	Музичний розмір 4/4 Вихідне положення: 5 позиція, права нога попереду Preparation: 1 такт, руки в підготовчому положенні	
1-2-й такти	Battements relevés lent правою ногою вперед, Опустити ногу на підлогу, Passé par terre правою ногою назад, закрити ногу в 5-ту позицію.	З роботою рук
3-4-й такти	Battements relevés lent правою ногою назад, Опустити ногу на підлогу, Passé par terre правою ногою вперед, закрити ногу в 5-ту позицію.	З роботою рук
5-6-й такти	Battements développés правою ногою вперед	З роботою рук
7-8-й такти	Battements développés правою ногою в сторону, закрити праву ногу в 5-ту позицію вперед.	З роботою рук
9-16-й	Повторити 1-8-й такти в зворотному	

такти	напрямку з лівої ноги	
GRANDS BATTEMENTS JETÉS		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: позиція ніг, права нога попереду Preparation: 1-й такт – пауза, 2-й такт - руки відкрити в 2-гу позицію.	
1-й такт	1 Battements tendus правою ногою вперед.	Руки зберігають 2-гу позицію
2-й такт	1 Grands battements правою ногою вперед.	
3-й такт	1 Grands battements правою ногою вперед.	
4-й такт	1 Grands battements правою ногою в сторону.	
5-й такт	1 Battements tendus правою ногою назад.	
6-й такт	1 Grands battements правою ногою назад.	
7-й такт	1 Grands battements правою ногою назад.	
8-й такт	1 Grands battements правою ногою в сторону	
9-16 такт	Повторити 1-8 такт в зворотному напрямку з лівої ноги.	
ALLEGRO		
Комбінація № 1		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 1 позиція ніг. Стрибки виконуються на «затакт»	Руки зберігають підготовче положення
1-2-й такти	3 Temps sauté по 1-й позиції, 1 Temps sauté в 5-ту позицію (права нога попереду).	
3-4-й такти	3 Temps sauté по 1-й позиції, 1 Temps sauté в 5-ту позицію (ліва нога попереду).	
5-6-й такти	4 Temps sauté по 2-й позиції	
7-8-й такти	4 Temps sauté по 5-й позиції (права нога попереду).	
9-16-й такти	Повторити 1-8-й такти з лівої ноги.	
Комбінація № 2		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг права нога попереду. Стрибки виконуються на «затакт»	
1-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з правої ноги.	З роботою рук.

2-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з лівої ноги.	З роботою рук.
3-4-й такти	Petit pas echarré на 2 позиції, 2 Temps sauté по 2-й позиції, закрити ноги в 5-ту позицію (ліва ного попереду)	З роботою рук.
5-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з лівої ноги.	З роботою рук.
6-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з правої ноги.	З роботою рук.
7-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з лівої ноги.	З роботою рук.
8-й такт	2 Changement de pied	
Комбінація № 3		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг права нога позаду. Стрибки виконуються на «затакт»	Руки зберігають підготовче положення
1-й такт	Pas assemblé з відкриванням ноги в сторону з правої ноги Пауза.	
2-й такт	Pas assemblé з відкриванням ноги в сторону з лівої ноги Пауза	
3-й такт	Double pas assemblé	
4-й такт	Pas assemblé з відкриванням ноги в сторону з лівої ноги Пауза	
5-8-й такти	Повторити 1-4 -й такт в зворотному напрямку.	
Комбінація № 4		
	Музичний розмір 2/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг права нога попереду. Стрибки виконуються на «затакт»	
1-й такт	1 Pas glissade в сторону зі зміною ніг з правої ноги 1 Pas glissade в сторону зі зміною ніг з лівої ноги	Руки перевести в маленьку 2-гу позицію. Закрити у підготовче положення
2-й такт	Petit pas echarré по 2 позиції з правої ноги.	З роботою рук.
3-й такт	1 Pas glissade в сторону зі зміною ніг з лівої ноги 1 Pas glissade в сторону зі зміною ніг з правої ноги	Руки перевести в маленьку 2-гу позицію. Закрити у підготовче положення
4-й такт	2 Changement de pied	Руки зберігають підготовче положення

5-8-й такти	Повторити 1-4 -й такт з лівої ноги.	
Комбінація № 5		
	Музичний розмір 3/4 Вихідне положення: 5 позиція ніг права нога попереду. Стрибки виконуються на «затакт»	
1-й такт	Sissonne fermee вперед	Руки у 2-й позиції
2-й такт	Sissonne fermee вперед	Руки закрити в підготовче положення
3-4-й такти	Releve на півпальці	Руки перевести в 3-тю позицію
5-й такт	Sissonne fermee в сторону з переминою ніг	Руки у 2-й позиції
6-й такт	Sissonne fermee в сторону з переминою ніг	Руки закрити в підготовче положення
7-8-й такти	Руки перевести в 1-шу позицію, потім відкрити в 2-гу позицію.	
9-16-й такти	Повторити 1-8 -й такт в зворотному напрямку з лівої ноги.	

Рекомендована література

1. Березова Галина. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ: Музична Україна, 1990. 256 с.
2. Валукин Евгений. Мужской классический танец. Москва: ГИТИС, 1987. 103 с.
3. Ваганова Агриппина. Основы классического танца. Санкт-Петербург: Лань, 2001. 192 с.
4. Головкина Софья. Уроки классического танца в старших классах. Москва: Искусство, 1989. 160 с.
5. Тарасов Николай. Классический танец. Москва: Искусство, 1981. 479 с.
6. Цветкова Лариса. Методика викладання класичного танцю. Київ: Альтерпрес, 2011. 324 с.

Інформаційні ресурси

1. Ресурси бібліотеки ХДАК Періодичні видання: «Танец в Украине и мире», «Балет»
2. Збірка наукових праць «Культура України»
3. Електронні ресурси:
4. Блок Л. Д. Классический танец: История и современность / Л. Д. Блок [Электронный ресурс]. Режим доступа: — http://plie.ru/?vpath=/news/data/ic_news/1569/
5. Ваганова А. Я. Основы классического танца / А. Я. Ваганова [Электронный ресурс]. Режим доступа: — <http://www.rulit.net/books/osnovy-klassicheskogo-tanca-read-290242-1.html>
6. Довбыш Н. Теория и методика преподавания классического танца / Н. Довбыш [Электронный ресурс]. Режим доступа: — <http://www.horeograf.com/texnika-tanca/teoriya-i-metodika-prepodavaniya-klassicheskogo-tanca.html>
7. Классический танец [Электронный ресурс]. Режим доступа: — http://gazeta.aif.ru/_online/kids/127/15_01

Навчальне-методичне видання

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

«Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання»

Укладач
ДЕГТЯР Лариса Павлівна,
Старший викладач

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка *Дегтяр Л.П.*

План 2021

Підписано для друку
Формат 60x84/16 , Гарнітура «Times».
Папір для мн. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк. Тираж 50.Зам. №

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки